

Forsyningstilsynet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Fremsendes pr. e-mail

Kontor/afdeling
Center for Forsyning

Dato
23. april 2019

J nr. 2019-5741

szp/

Udtalelse til Forsyningstilsynet – Radius Elnet A/S stikledninger

Forsyningstilsynet (tidligere Sekretariatet for Energitilsynet) har ved mail af 4. maj 2018 anmodet Energistyrelsen, som rette tilsynsmyndighed og ressortmyndighed for elforsyningsloven, om at bekræfte, at Radius Elnet A/S' aktivitet om stikledninger pr. den 1. januar 2016 er omfattet af bevillingen til at drive distributionsvirksomhed, som Energistyrelsen har udstedt.

Baggrund

Tilsynet har oplyst, at Radius Elnet A/S pr. den 1. januar 2016 har overført cirka 200.000 stikledninger, som virksomheden tidligere har erhvervet vederlagsfrit fra kunderne, fra sideordnet aktivitet til den bevillingspligtige aktivitet.

Radius Elnet A/S har på den baggrund ansøgt om en forhøjelse af indtægtsrammen, og det fremgår af ansøgningen, at det er Radius Elnet A/S' opfattelse, at netvirksomheder indenfor rammerne af elforsyningsloven enten kan drive stikledninger som en sideordnet aktivitet uden for netbevillingen, eller som en del af det kollektive elforsyningsnet inden for netbevillingen.

Efter det oplyste baserer Radius Elnet A/S sin opfattelse på en afgørelse fra Energiklagenævnet af 24. juni 2004. I afgørelsen fandt Energiklagenævnet, at stikledninger efter omstændighederne kunne være omfattet af netbevillingen. Herved fraveg Energiklagenævnet den hidtidige praksis hos Energistyrelsen, hvorefter stikledninger af styrelsen var blevet vurderet som et aktiv, der faldt uden for netbevillingen.

Energistyrelsen har ved en mail af den 19. december 2013 på baggrund af det daværende sekretariatet for Energitilsynets forespørgsel i den foreliggende sag om Radius Elnet A/S' erhvervelse af stikledninger fra kunderne oplyst, at det er Energistyrelsens opfattelse, at stikledninger, der ejes af netvirksomhederne, er en del af den bevillingspligtige aktivitet.

Sekretariatet for Energitilsynet har lagt denne tilkendegivelse til grund i udkastet til afgørelse af den 4. maj 2018 om "Forhøjelse af indtægtsrammen for Radius Elnet A/S som følge af erhvervelse af stikledninger".

Energistyrelsen

Amaliegade 44
1256 København K

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Forsyningstilsynet anmoder Energistyrelsen om at bekræfte, at Radius Elnet A/S' aktiviteter vedr. stikledninger er omfattet af netbevillingen, som Energistyrelsen har udstedt.

Stikledninger er omfattet af bevillingen, hvis de kan betegnes som en del af det kollektive elforsyningsnet, jf. elforsyningslovens § 5, nr. 11. Et kollektivt elforsyningsnet betegnes som "Kollektivt elforsyningsnet: Transmissions- og distributionsnet, som på offentligt regulerede vilkår har til formål at transportere elektricitet for en **ubestemt kreds** af elleverandører og elforbrugere."

Siden afgørelsen fra 2004 fra Energiklagenævnet har der været uklarhed omkring begrebet stikledninger og om, hvorvidt de kan betragtes som en del af det kollektive elforsyningsnet.

Radius Elnet A/S har 13. juni 2018 fremsendt supplerende oplysninger til Energistyrelsen til brug for udarbejdelse af styrelsens udtalelse til tilsynet, hvor forløbet vedr. Radius Elnet A/S' aktiviteter vedr. stikledningerne er nærmere beskrevet.

Det fremgår heraf, at stikledninger historisk har indgået under elnettets aktiviteter siden 1902 (i regi af bl.a. NESANET). I forbindelse med den nye elforsyningslov fra 1. januar 2000 ønskede NESANET herefter formelt at overtage stikledningerne fra kunderne og drive dem som en del af det kollektive elforsyningsnet.

Energistyrelsen vurderede dog i 2000, at stikledningerne ikke kunne indgå som en del af det kollektive elforsyningsnet, hvilket også blev meddelt til netselskaberne i januar 2001. Stikledningerne blev herefter varetaget som sideordnet aktivitet inden for selskabet men uden for bevillingen.

Radius Elnet A/S skriver følgende vedr. Energiklagenævnets afgørelse fra 2004: "Energiklagenævnet fastslog ved afgørelse af 24. juni 2004 (bilag 1), at elforsyningsloven ikke er til hinder for, at stikledninger kan indgå som en del af det kollektive net, og at netvirksomheder efter aftale med kunderne kan vælge at lade stikledningerne indgå som en del af distributionsnettet, når dette net kun bruges til transport af el frem til det sted, som er leveringsstedet. Afgørelsen ophævede på den baggrund afgørelse af 25. oktober 2002 fra Energistilsynet, som var baseret på Energistyrelsens ovenfor nævnte udtalelser fra 2000 og 2001. Det fremgår af afgørelsen, at princippet om, at stikledninger kan indgå som en del af det kollektive net, både gælder i forhold til stikledninger, der oprindeligt har været ejet af netvirksomheden, og stikledninger, som efter aftale med kunden overdrages til netvirksomheden og nye stikledninger."

Retsgrundlaget

Elforsyningslovens definition af en kollektiv elforsyningsvirksomhed omfatter bl.a. virksomhed med bevilling til drive distributionsnet. "Distributionsnet" og "kollektivt elforsyningsnet" er i elforsyningslovens § 5, nr. 5 og 11, defineret således:

"Distributionsnet: Kollektivt elforsyningsnet, som har til formål at levere elektricitet til en ubestemt kreds af forbrugere, samt net, som ejes af en kollektiv elforsyningsvirksomhed, og som har til formål at forbinde en forbruger direkte med transmissionsnettet. ...

Kollektivt elforsyningsnet: Transmissions- og distributionsnet, som på offentligt regulerede vilkår har til formål at transportere elektricitet for en ubestemt kreds af elleverandører og elforbrugere."

Elforsyningslovens § 47, stk. 2 og 4, lyder således:

"Bevilling til netvirksomhed og transmissionsvirksomhed kan med de i stk. 2 nævnte undtagelser ikke gives til samme virksomhed, og bevillingshaveren kan i virksomheden alene drive de aktiviteter, som ligger inden for bevillingen. ...

Andre aktiviteter, som ligger uden for bevillingen, herunder produktion eller handel med elektricitet, skal udøves i selvstændige selskaber med begrænset ansvar."

Elforsyningslovens § 51, stk. 2, lyder således:

"Bevillingshavere til net-, transmissions- og produktionsvirksomhed skal eje de anlæg, som anvendes til gennemførelsen af de bevillingspligtige aktiviteter"

Energiklagenævnets afgørelse

Den 25. oktober 2002 traf Energitilsynet afgørelse om, at det var urimeligt og stridende mod elforsyningsloven, at NRGi Net A/S' kunder gennem fastsatte tilslutningsvilkår og investeringsbidrag skulle aftage ydelser vedrørende stikledninger, der lå uden for de opgaver, som NRGi Net A/S skulle varetage efter elforsyningsloven.

NRGi A/S påklagede afgørelsen til Energiklagenævnet, der traf afgørelse den 24. juni 2004. I sin afgørelse vurderede Energiklagenævnet, om stikledninger i det konkrete tilfælde udgjorde en del af det kollektive net, og om netvirksomheden NRGi Net A/S' administration og eventuelt ejerskab af stikledningen var en aktivitet, som faldt udenfor bevillingen og skulle udskilles i et særskilt selskab.

Energiklagenævnet lagde i afgørelsen til grund, at det i dele af NRGi A/S' forsyningsområde på daværende tidspunkt (og i årene forud for elforsyningslovens ikrafttræden i 2000) havde været sædvanligt, at leveringspunktet var placeret ved

elmåleren, dvs. efter at transporten gennem stikledningen havde fundet sted. Dette fremgik bl.a. af kontrakterne mellem NRGi A/S og forbrugerne.

For så vidt angik spørgsmålet om, hvorvidt stikledninger i det konkrete tilfælde udgjorde en del af det kollektive net, anførte Energiklagenævnet bl.a. følgende:

"Energiklagenævnet konstaterer, at den påklagede afgørelse strider mod den bestående og langvarige juridiske situation i aftaleforholdet mellem NRGi Net A/S og dette selskabs kunder. Energiklagenævnet må derfor tage stilling til, om styrelsens fortolkning af elforsyningsloven i denne forbindelse har tilstrækkelig hjemmel.

Nævnet bemærker, at det fremgår af § 5's definition af et distributionsnet, jf. definitionen af et kollektivt net, at et distributionsnet såvel kan være et kollektivt elforsyningsnet, som har til formål at levere elektricitet til en ubestemt kreds af forbrugere, som et kollektivt net, som ejes af en kollektiv elforsyningsvirksomhed, og som har til formål at forbinde en forbruger direkte med transmissionsnettet. 2. led i definitionen på et distributionsnet indeholder ikke ordene "ubestemt kreds af forbrugere". ...

Nævnet bemærker, at Energistyrelsen ikke nærmere har begrundet sit standpunkt udover henvisningen til definitionen af et kollektivt net i elforsyningslovens § 5, særligt leddet om transport af el for "en ubestemt kreds". Men som ovenfor nævnt kan definitionen i § 5 ikke løse den foreliggende tvist.

Sagens hovedproblem for Energiklagenævnet er, at klageren har påvist en faktisk situation, hvor den kollektive elforsyningsvirksomhed og dennes kunder, gennem deres varige aftaler og langvarige sædvaner, har gjort stikledninger til del af det kollektive net. ...

Det er nævnets opfattelse, at elforsyningslovens ordlyd ikke indeholder et forbud mod, at stikledninger kan anses for omfattet af det kollektive net i forsyningsområder, hvor den kollektive elforsyningsvirksomhed og dennes kunder, gennem deres varige aftaler og langvarige sædvaner, har opfattet stikledninger som del af det kollektive net. Forarbejderne til elforsyningsloven kan ej heller støtte et andet resultat. ...

Nævnet finder, at når et elselskab i kraft af varig aftale eller langvarig sædvane i et forsyningsområde administrerer et fysisk net, og når det kun bruger dette net til transport af el frem til det sted, der efter aftalesystemet er leveringssted, må dette net anses som omfattet af det almindelige distributionsnet. ...

Energiklagenævnet kan derfor ikke tiltræde, at det kollektive net pr. definition altid slutter før stikledningen.

Ud fra disse grunde finder Energiklagenævnet samlet, at elforsyningsloven ikke er til hinder for, at stikledninger i den omhandlede del af NRGi's forsyningsområde kan anses for en del af det kollektive net."

For så vidt angik spørgsmålet om, i hvilket omfang administration og eventuelt ejerskab af stikledninger var en sideordnet aktivitet, som faldt udenfor bevillingen og skulle udskilles i et særskilt selskab, anførte Energiklagenævnet bl.a. følgende:

"Når stikledninger indgår i det kollektive net, finder nævnet, at der ikke er hjemmel til at kræve, at denne aktivitet skal udskilles i et særligt selskab.

Nævnet finder imidlertid, at i de dele af NRGi's forsyningsområde, hvor stikledningen ikke kan anses for en del af NRGi's kollektive net, jf. ovenfor, eller hvor der nedlægges nye stikledninger (nye aftaleforhold om kundejede stikledninger), er vedligeholdelse og administration af stikledninger en sideordnet aktivitet, som skal udskilles i et særligt selskab, jf. elforsyningslovens § 47, stk. 4."

Energiklagenævnets afgørelse skal formentlig forstås sådan, at der for stikledninger i forsyningsområder, hvor et elselskab i kraft af aftaler eller langvarig sædvane har administreret stikledningerne, gælder følgende:

Stikledninger omfattet af netbevillingen

- Eksisterende stikledninger, som ejes af netvirksomheden, og hvor det aftalte leveringspunkt er ved måleren, omfattes af netbevillingen.
- Nye stikledninger, som ejes af netvirksomheden, og hvor det aftalte leveringspunkt er ved måleren, omfattes af netbevillingen.
- Eksisterende stikledninger, som ejes af forbrugeren, men hvor netvirksomheden administrerer stikledningen, og det aftalte leveringspunkt er ved måleren, omfattes af netbevillingen.

Stikledninger, der falder udenfor netbevillingen, og hvor aktiviteten må anses for sideordnet og skal udøves i særskilt selskab

- Eksisterende og nye stikledninger, hvor leveringspunktet er aftalt at være ved kabelskab eller transformerstation (dvs. før stikledningen), omfattes ikke af bevillingen.

- Nye stikledninger, som ejes af forbrugeren, men hvor netvirksomheden administrerer stikledningen, og det aftalte leveringspunkt er ved måleren, omfattes ikke af netbevillingen.

Overordnet synes det at have været Energiklagenævnets vurdering, at elforsyningsloven ikke klart regulerede, om stikledninger var en del af distributionsnettet, men tværtimod efterlod tvivl om spørgsmålet. I det lys fandt nævnet ikke tilstrækkeligt sikre holdepunkter for at tilsidesætte den langvarige praksis i NRGi A/S' forsyningsområde, hvorefter stikledninger var blevet opfattet som en del af distributionsnettet.

Energistyrelsens vurdering

Energistyrelsen finder, at der med vægt kan argumenteres for, at bestemmelserne i elforsyningsloven §§ 5, 47 og 51 skal forstås sådan, at stikledninger ikke er en del af distributionsnettet og dermed heller ikke en del af den bevillingspligtige aktivitet. I overensstemmelse hermed vurderede styrelsen i 2000 og 2001, at stikledninger ikke kunne udgøre en del af distributionsnettet.

I sin afgørelse fra 2004 fandt Energiklagenævnet imidlertid, at stikledninger kunne være en del af distributionsnettet med den konsekvens, at netvirksomheders administration af stikledninger var omfattet af den bevillingspligtige aktivitet.

Energiklagenævnets afgørelse er konkret begrundet. Sagens omstændigheder, herunder den aftalepraksis og sædvane som var fremherskende i NRGi A/S' forsyningsområde, synes at have haft væsentlig betydning for nævnets vurdering. Afgørelsens rækkevidde i forhold til andre sager, hvor omstændighederne ikke er de samme, giver derfor anledning til tvivl.

Energiklagenævnets fortolkning af reglerne i elforsyningsloven giver også anledning til tvivl. Det er f.eks. ikke klart, hvorfor den daværende bestemmelse i elforsyningslovens § 5, 2. led (i dag § 5, nr. 5) om ledningsnet, der forbinder store forbrugere direkte til transmissionsnettet, taler for, at stikledninger udgør en del af distributionsnettet, sådan som det anføres i afgørelsen på side 20, 2. afsnit. Det er heller ikke klart, hvilken betydning nævnet har tillagt elforsyningslovens § 51, stk. 4 (i dag stk. 2), hvorefter netvirksomheder skal eje de anlæg, som anvendes til gennemførelse af de bevillingspligtige aktiviteter.

Overordnet synes det at have været Energiklagenævnets vurdering, at elforsyningsloven ikke klart regulerede, om stikledninger var en del af distributionsnettet, men tværtimod efterlod tvivl om spørgsmålet. I det lys fandt nævnet ikke tilstrækkeligt sikre holdepunkter for at tilsidesætte den langvarige

praksis i NRGi A/S' forsyningsområde, hvorefter stikledninger var blevet opfattet som en del af distributionsnettet.

De lovgivningsmæssige rammer vedrørende reguleringen af stikledninger er ikke blevet ændret siden Energiklagenævnets afgørelse. I denne situation og til trods for de ovenfor nævnte tvivlsspørgsmål vedrørende Energiklagenævnets afgørelse og dennes rækkevide, vurderer Energistyrelsen, at der i den nærværende konkrete sag angående Radius Elnet A/S' aktivitet om stikledninger ikke foreligger omstændigheder, der hindrer Energistyrelsen i at lægge Energiklagenævnets afgørelse til grund i sin stillingtagen.

Energistyrelsen kan på den baggrund bekræfte, at Radius Elnet A/S' aktivitet om stikledninger pr. den 1. januar 2016 er omfattet af bevillingen til at drive distributionsvirksomhed, hvilket er i overensstemmelse med styrelsens tidligere udmelding til tilsynet fra 19. december 2013.